

Rapport informatie

Participatienota dierenwelzijn

Titel:	Nota Dierenwelzijn gemeente Maastricht-Participatienota
Opdrachtgever:	Wethouder dierenwelzijn, H. Mackus
Opdrachtnemer:	5.1.2e [redacted]
Opsteller document:	5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted]
Interne code:	
Datum:	14 Augustus 2024
Status:	Definitief

Inleiding

Bij de totstandkoming van het concept zijn zowel interne als externe stakeholders betrokken. Een en ander conform de [RIB van 22 juni 2023](#). Deze stakeholders betreffen zowel inhoudelijk deskundigen, alsmede partijen die een rol hebben in het dierenwelzijn in zijn algemeenheid. Zij hebben input gegeven tijdens gesprekken of aan de hand van vragen per mail. Waar nodig is regelmatig contact geweest om aanpassingen door te voeren. Een lijst van de betrokken partijen is te vinden in paragraaf 1.4 van de nota dierenwelzijn. De conceptnota is op 3-7-2024 per mail aan de stakeholders toegestuurd met het verzoek om opmerkingen vóór 31-7-2024 per mail terug te sturen. Voor zover van toepassing, wenselijk en relevant zijn de opmerkingen verwerkt in de nota; in deze participatienota is aangegeven hoe omgegaan is met de input van de stakeholders. De stakeholders ontvangen per mail een exemplaar van deze participatienota.

Na raadpleging van de Participatie-adviseur is ervoor gekozen om participatie te beperken tot de inhoudelijke experts. Dit gelet op het feit dat de inwoners van Maastricht weinig tot geen directe consequenties van deze nota zullen ervaren.

Reacties Participanten op concept Nota Dierenwelzijn

Stakeholder	Samenwerking tijdens opstellen concept	Reactie ontvangen op concept nota?
Animal's Faith	Nee	Ja
Animo Animalis (dierenwelzijn bij plaagdierbeheersing)	Nee	Ja
CNME en Stichting Dier in Nood Maastricht	Ja	Ja
Dierenambulance Limburg Zuid	Ja	Nee
Dierenartsen	Ja	Nee
Dierenbescherming	Ja	Ja
Dierenpolitie Limburg	Ja	Ja
Faunabeheereenheid Limburg	Nee	Ja
IVN Limburg	Nee	Nee
Kinder- en zorgboerderij De Heeg	Ja	Ja
Stichting boerderij Daalhoeve	Ja	Nee
Stichting Kinderboerderij Limmel	Ja	Nee
Boerderij Aon Köbbes	Ja	Nee
Activiteitenboerderij De Grubbe	Ja	Nee
Natuurhistorisch Genootschap Limburg	Nee	Nee
Natuurhulpcentrum Opglabbeek	Ja	Nee
Plantengezondheidsdienst Limburg	Ja	Nee
Provincie Limburg	Ja	Ja
RAVON	Nee	Nee
Stichting Schildpaddenopvang	Nee	Nee
Visstandverbetering Maas (visvereniging) , Sportvisserij Limburg	Ja	Ja

Animal's Faith

Telefonisch overleg 5.1.2e (Stichting Animal's Faith & Animal's Faith B.V.) en 5.1.2e (gemeente Maastricht) over nota Dierenwelzijn, 17-1-2025

Algemeen

5.1.2e heeft de mails inzake de nota Dierenwelzijn niet ontvangen en vond het daarom vreemd dat Animal's Faith (hierna AF) als stakeholder in het document werd genoemd. Ze geeft aan dat ze in de toekomst graag adviseert waar nodig en mogelijk.

2.6 Toekomstige ontwikkelingen

Maatregelen omtrent agressief hondengedrag. Goed dat er over maatregelen wordt nagedacht, maar hoe wordt dit goed uitgevoerd?

- Hoe moet die cursus eruitzien en wie gaat die geven? Dezelfde cursus gegeven door 2 verschillende personen, kan volledig andere resultaten opleveren.

- Idem voor risicobeoordelingstest, die wordt nu alleen in Utrecht afgenomen door slechts 2 testers. Als een hond maanden in een opslagplek heeft gezeten, hoe betrouwbaar is die test dan nog en wat is de meerwaarde? Zeker omdat het gedrag van een hond voor het grootste deel afhankelijk is van zijn begeleider, niet van de hond zelf.

- Landelijk registratiesysteem bijtincidenten is een goed initiatief, omdat data inzicht kunnen geven in wat er beter kan/moet.

- Onderzoek naar socialisatie van pups bij fokkers is goed, hopelijk worden daardoor veel broedfokkers opgedoekt. Wat daar aan vast zit, is dat we af moeten van de gedachte dat een puppy makkelijker op te voeden is dan een adulte hond. Dan zijn er minder fokkers nodig.

- Houd en vertoningsverbod: introduceer meldplicht voor dierenartsen in geval van verboden rassen met gezondheidsproblemen, zodat er onderzocht kan worden waar die vandaan komen. Niet in beslag nemen. Uitsterf beleid toepassen.

Bovenstaande maatregelen zijn aangekondigd door de minister van (destijds) LNV en zijn derhalve landelijke maatregelen. Welke taken voor ons als gemeente hieruit voortvloeien zal bekeken moeten worden als de maatregelen van kracht worden.

3.2.2 Dierennoodhulpketen

Er bestaat nu onduidelijkheid over wie gevonden dieren op haalt. AF wordt regelmatig gebeld omdat bijvoorbeeld mensen een hond gevonden hebben en niet zelf kunnen invangen en Dierenbescherming (hierna DB) aangeeft dat hond ingevangen moet worden voordat ze op melding gaan rijden.

Momenteel hebben we een overeenkomst met de DB voor het ophalen van honden en katten. De DB zou in deze gevallen dus ook moeten rijden om een hond in te vangen, als melder aangeeft de hond niet zelf in te kunnen vangen.

24/7 beschikbaarheid van dierenartsen:

Dit is in Parkstad goed geregeld met een roulatiesysteem. Masterklinieken hadden dat eerst ook, maar door overname door grote ketens wordt het moeilijker. In principe moet een dierenartsenpraktijk ervoor zorgen dat er altijd 24/7 hulp geboden kan worden (hoeft niet in eigen praktijk, maar moet wel geregeld worden).

Kennis van genomen.

3.2.5 Dieren binnen het sociaal domein

Zorg voor het opleiden van mensen (ook mensen uit gezondheidszorg en hulpverleners sociale domein), zodat er meer kennis is over wat nu dierenleed is en waarom. Hoe kunnen we dit constructief voorkomen? Bijvoorbeeld: laat Dierenpolitie of handhaving iemand van AF meenemen zodat ter plaatste inschatting gemaakt kan worden van gedrag en mogelijke risico's.

Bovenstaande suggestie kan onderdeel uitmaken van het optimaliseren van de signalerende functie die we als gemeente hebben en aansluiten bij actiepunten onder 3.2.5.

3.2.7 Handhaving en dieren

Zwerfkatten: "Oplossen" van zwerfdierenprobleem is vaak verleggen van problematiek. Als er geen katten meer zijn, waarschijnlijk meer ratten.

Kennis van genomen.

3.2.8 Faunabeheer

Wild zwijn: Het is belangrijk te beseffen dat we als mens beter om moeten leren gaan met de wilde dieren om ons heen. Educatie en geen bangmakerij hierin is belangrijk.

Kennis van genomen.

3.2.9 Gevaren voor dieren

Vuurwerk: AF is absoluut voor een vuurwerkverbod, zeker ook wat wilde dieren betreft, maar vindt wel dat er wat te dramatisch op gereageerd wordt als het honden betreft. In den beginne is het altijd mogelijk om een hond daaraan te laten wennen.

Kennis van genomen.

3.2.12 Dierproeven

Zou helemaal afgeschaft moeten worden. Als het dan toch moet: belangrijk dat nazorg voor dieren goed wordt geborgd. Niet euthanaseren in elk geval. Proefdieren kunnen opgevangen en gerehabiliteerd worden, bijvoorbeeld binnen Stichting Animal's Faith.

Bij de behandeling van de schriftelijke vragen d.d. 30 maart 2023 met als onderwerp: Schriftelijke vragen inzake verbouwing nieuw proefdieren centrum Universiteit Maastricht is uitgebreid ingegaan op deze materie en daarbij is er aangegeven dat er in het nieuwe beleidskader zal worden gerefereerd aan het vigerend nationaal en internationaal beleid ten aanzien van dierproeven. In paragraaf 3.2.12 van de nota is aangegeven dat we als gemeente geen bevoegdheden hebben om beperkingen op te leggen bij het werken met proefdieren; wij voeren dus geen ontmoedigingsbeleid.

3.2.13 Biodiversiteit

In de Beatrixhaven is verbeterde biodiversiteit zeer nodig en mogelijk. Treed strenger op tegen grote bedrijven; verplicht ze om zonnepanelen aan te brengen op daken en zorg ervoor dat er voldoende groen op terrein staat of compensatie in de straat of buurt wordt gefinancierd.

We geven in paragraaf 1.3 aan dat deze nota Dierenwelzijn met name gericht is op het welzijn van het individuele dier en niet op de uitwerking van ecologische vraagstukken of biodiversiteitskwesaties, al zijn er uiteraard raakvlakken. De hoofdlijnen ten aanzien van ecologie worden globaal opgenomen in de omgevingsvisie. Naast de omgevingsvisie kunnen beleidsafdelingen een eigen, gedetailleerder beleid ontwikkelen; voor ecologie/ natuur is dit nog niet verder vormgegeven.

3.3 Communicatie en educatie

Het is belangrijk dat dit breder getrokken wordt dan alleen CNME, hier is nog veel winst te behalen.

Eens, ons netwerk zullen we breder in moeten zetten om communicatie en educatie over dierenwelzijn beter vorm te geven.

3.6 Samenvatting, voorstellen en acties

Adviseur dierenwelzijn: goed idee.

Kennis van genomen.

4.2.1 Aanschaffen en verzorgen van een huisdier

Voorkomen van impulsieve aankopen: is kennis bij kinderboerderijen afdoende van bijvoorbeeld vogels om hier goed over te adviseren? Belangrijk om te inventariseren waar kennis zit en meer kennis nodig is ten aanzien van verschillende gehouden diersoorten (vogels, reptielen, etc.). Hier mist AF de honden; hier is veel voorlichting nodig, ook over simpele zaken. Dit voorkomt bijtincidenten en overvolle asielen.

Eens, de start van een goed communicatietraject ligt bij kennis en samenwerking met partijen die de benodigde kennis in huis hebben. In de uitvoering van actiepunten uit hoofdstuk 4 zal dit meegenomen worden.

4.2.2 Afstand doen van een huisdier

Fonds voor ondersteuning afstand van dieren: dubbel. Je wil dit niet stimuleren. Het moet wel een beetje pijn doen, anders is het veel te makkelijk om afstand te doen. Kijk of het mogelijk is een maximum te stellen aan het aantal huisdieren dat iemand mag hebben die al in een financieel hulptraject zit. Stel daarnaast sterilisatie verplicht. Gebruik daar dat potje voor.

Goede aanvulling. We bekijken of en hoe we dit mee kunnen nemen.

4.2.3 Dumpen van een huisdier

Invasieve exoten: heel belangrijk dat er voorlichting over komt. Schildpadden: probeer inwoners te betrekken bij invang acties, zodat bewustwording groeit.

Eens, voorlichting is de basis om dumpen te voorkomen.

4.3.4 Agressieve honden en bijtincidenten

Honden bijten alleen uit angst, er zijn geen andere oorzaken. Je moet dus een hond eigenlijk altijd als angstig zien, niet als agressief. Empathie is belangrijk in begeleiding van deze honden.

Er wordt niet duidelijk gecommuniceerd wat er gebeurt als je melding maakt van een incident met een hond. Het is belangrijk dat er een duidelijk protocol komt voor incidenten met honden en dat hier goed over wordt gecommuniceerd.

Het opstellen van een protocol ten aanzien van agressieve honden is onderdeel van het actiepunt onder paragraaf 4.3.5. Communicatie over dit protocol, zodat onze inwoners weten hoe we ermee om gaan, hoort hier ook bij.

4.3.5 Conclusies en aanbevelingen hondenrichtlijnen

Hondenlosloopegebieden: voorlichting ter plaatse is erg belangrijk. Het anders inrichten van hondenlosloopegebieden kan voor verrijking zorgen van beleving door honden. Gecombineerd met voorlichting kan dit bijdragen aan verbeterd welzijn van honden, maar ook aan vermindering van bijtincidenten. Bijvoorbeeld door meer schuilmogelijkheden voorzien.

Bij het opstellen van richtlijnen ten aanzien van hondenlosloopegebieden zullen we informatie inwinnen bij diverse partijen. AF kan daarbij ook geraadpleegd worden.

4.4 Katten in de gemeente

In de genoemde cijfers zijn niet de katten meegenomen die bij AF terecht komen. Op het moment dat Born weigert of niet wil komen vangen, dan helpt AF mensen op eigen kosten. Ook katten en honden die door Born worden verkocht, maar niet aarden (mogen niet terug naar Born), worden door AF opgenomen. Dit doet AF voor alle asielen uit heel NL.

Kennis van genomen.

AF heeft bedenkingen bij de impact van katten op vogels en andere wilde dieren (als een kat geen honger heeft, waarom zou hij dan iets vangen). Waar zijn de cijfers hierover op gebaseerd?

De cijfers zijn gebaseerd op cijfers van de [Vogelbescherming](#).

Zorg ervoor dat handhavers een chipreader bij zich hebben.

Hier wordt momenteel aan gewerkt naar aanleiding van overleg tussen handhaving, de Dierenpolitie en medewerker faunabeheer.

AF geeft aan dat niet socialiseerbare katten nauwelijks voorkomen, dus als TNR niet werkt en katten kunnen niet terug worden geplaatst, dan in elk geval niet euthanaseren, maar naar AF brengen.

Kennis van genomen.

Ook bij katten zie je dat er meer gedrags- en gezondheidsproblemen komen als ze opgesloten worden. Dus het binnenhouden van katten is zeer af te raden.

Kennis van genomen.

4.5 Houden van exotische, gevaarlijke en verboden dieren

Exotische dieren zouden in de ideale wereld niet gehouden moeten worden.

Wees heel duidelijk over waar exotische dieren opgevangen kunnen worden.

Kennis van genomen.

5.2.2 Dierenweide en volière

Volière: is het te gebruiken als verlengde van de opvang? Dus vogels die nergens anders terecht kunnen in de volière plaatsen in plaats van nieuwe vogels aan te schaffen? Hetzelfde geldt voor dierenparkje.

Dit is een idee om te overwegen. Daarbij moet er rekening gehouden worden met de bestaande samenstelling van soorten en de afweging of het haalbaar is met betrekking tot verspreiding van eventuele ziekten en in combinatie met het beheer door huidige beheerder.

5.2.3 Hobbydieren en evenementen

AF is voorstander van helemaal geen inzet van dieren bij evenementen. Wanneer dit wel gebeurt, zorg dat een gedragsdeskundige verplicht aanwezig is bij het evenement om het dierenwelzijn te monitoren.

Een vergunning voor een evenement mag niet geweigerd worden op basis van de inzet van dieren. Bij de aanvraag voor een vergunning zal uitgevraagd worden of er dieren worden ingezet. Is dit het geval, dan zal de aanvrager gewezen worden op de meldplicht bij de NVWA. Daarnaast zal er advies op worden gevraagd bij de Dierenpolitie om te beoordelen of er aanvullende maatregelen nodig zijn om dierenwelzijn te borgen.

5.2.4 Schuilstallen en hittestress

Bescherming van dieren tegen extreme weersomstandigheden: NL is een van de weinige landen waar het nog niet verplicht is om schuilgelegenheid te hebben. Een dier moet altijd in de mogelijkheid zijn te schuilen en er moet ook voldoende schuilplaats zijn voor het aantal dieren dat op het perceel staat.

Hier is in sommige gevallen sprake van tegenstrijdige belangen tussen dierenwelzijn en ruimtelijke ordening. In veel landschappelijk waardevolle gebieden zijn er juist regels opgenomen om verrommeling van de bebouwingsrand tegen te gaan, door bouwwerken te verbieden. Als er om landschappelijke redenen geen schuilgelegenheden geplaatst kunnen worden op een perceel, is dit geen geschikt perceel voor het houden van dieren.

5.2.5 Ophok- en afschermplicht bij uitbraak van ziektes

Uitbraak dierziekten: niet euthanaseren, probeer ze beter te maken. Hou minder dieren bij elkaar, omdat uitbraken te voorkomen. Verminder de stress en verbeter het dierenwelzijn om de weerbaarheid van de dieren te vergroten en daarmee uitbraken te verminderen.

Kennis van genomen.

5.3 Dieren en religie

Ritueel slachten: verbieden en anders onder zeer streng toezicht.

De handhaving van de regels gebonden aan ritueel slachten ligt bij de NVWA. Als gemeente hebben we een signalerende rol.

6.2.3 Vissen en viswater

AF is voor een verbod op sportvisserij. Het verstoort natuurlijk gedrag en de gehele waterecologie.

Kennis van genomen.

6.2.4 Faunavoorzieningen

In de Beatrixhaven zijn veel vossen overreden of weg doordat de bosjes weg zijn gehaald. Zijn er geen mogelijkheden om in de Beatrixhaven betere faunavoorzieningen te treffen?

Via ons meldingssysteem houden we bij waar dode dieren worden gemeld, daardoor hebben we een globaal beeld. We zullen onderzoeken of uit de gegevens hotspots naar voren komen waar problemen met het overrijden van dieren (breder dan alleen vos) veel voor komen en of hier mogelijke oplossingen voor geboden kunnen worden.

6.4.1 Wolf

Belangrijk om hier goede voorlichting over te geven. Paniecreacties doen meer kwaad dan goed.

Dodelijke maatregelen zouden nooit een optie moeten zijn.

Kennis van genomen.

6.4.3 Egels

Probeer naast communicatie ook iets actiefs te doen voor de egel, bijvoorbeeld een gratis egelhuis verspreiden en folder meegeven (zoals regentonnenactie).

Een idee om te overwegen. We bekijken de mogelijkheden.

6.4.4 Wilde bijen

Kan er in de Beatrixhaven geen bijenhotspot aangelegd worden (inzaaien bloemen en heuvels maken)? Bijvoorbeeld bij de sluis aan de Ankerkade. En gebied tegenover Stadsbeheer. Kan daar in plaats van de grasvelden niet bloemrijk grasland ingezaaid worden?

Dit is op zich een goed voorstel. We zullen het (intern) overwegen. Het voorstel heeft geen impact op de nota dierenwelzijn, maar betreft een eventueel ecologische uitvoeringskwestie.

Animo Animalis

Algemeen

Namen van wetten zijn officieel met kleine letter, dus Wet dieren.

Aangepast.

1.4 Totstandkoming van de nota

Dierplaagbeheersing. En dank voor het noemen.

Aangepast.

2.1 Introductie dierenwelzijn

5 vrijheden van [5.1.2e](#). Deze zijn verouderd. Het is tegenwoordig beter om uit te gaan van de Five Domains, omdat die positief zijn geformuleerd. De RDA heeft deze vertaald in 6 leidende principes voor dierwaardige veehouderij, die je ook zou kunnen toepassen op andere contexten. Deze principes staan voortaan ook in de Wet dieren, zie artikel 2.3a.

Aangepast in tekst: Five Domains is toegevoegd.

6.1 Rol van de gemeente

Wet natuurbescherming: Dit is nu Omgevingswet en dan meer specifiek het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Aangepast.

Zorgplicht is er vanuit Wet dieren. In Bal is dat volgens mij niet zo geformuleerd. Wellicht even checken dus.

In de omgevingswet onderdeel BAL soortenbescherming is de zorgplicht aangescherpt ten opzichte van de wet Natuurbescherming. Geen tekstuele aanpassing.

Plaagdieren: Ik zou deze term vermijden, want je zet daarmee de dieren al in een bepaalde hoek en het werkt stigmatiserend. Ik zou dat in een nota dierenwelzijn vermijden. Ik zou liever dierplagen gebruiken. Dus ter preventie en bestrijding van dierplagen, die een risico vormen voor de volksgezondheid.

Aangepast.

Plaagdierbestrijding: Dierplaagbeheersing.

Aangepast.

Plaagdieren: dierplagen.

Aangepast.

6.2.2 Wilde dieren en evenementen

Wet Natuurbescherming: Omgevingswet.

Aangepast.

6.2.3 Vissen en viswateren

Eigenlijk is zo goed als zeker dat vissen pijn ervaren. We kunnen alleen niet spreken over vissen in het algemeen. Vissen onderling kunnen namelijk veel van elkaar verschillen in fysiologie etc. Luister bijvoorbeeld eens de podcast van de RDA over vissenwelzijn: <https://www.rda.nl/blogs-en-podcasts> (aflevering 9). En zie ook de zienswijze hierover:

<https://www.rda.nl/publicaties/zienswijzen/2018/03/07/welzijn-van-vissen-verdient-meer-aandacht-van-overheid-en-andere-betrokken-partijen>

We nemen in onze tekst de tegenstrijdigheid omtrent het onderwerp pijn en welzijn van vissen mee. Naar aanleiding van inbreng door meerdere partijen, is de tekst over dit onderwerp herschreven.

6.4 Wilde dieren in beweging

Hier misschien ook nog iets toevoegen over beschermde vogels zoals zwaluwen en mussen? Die worden ook regelmatig de dupe van werkzaamheden aan de woning bijv. Vergelijkbaar met vleermuizen.

Aangepast in 6.4.2.

6.4.1 De Wolf

Wellicht nog meer ingaan op positieve effecten van de wolf voor de biodiversiteit?

Toegevoegd in alinea 2.

6.5 Dierplagen

Plaagdieren: Dierplagen

Aangepast.

Is er ook budget voor preventie van overlast door ratten? Ik zie hier geen budget voor terug in deze notitie.

Er is budget voor communicatie en preventie van rattenoverlast. Dit is opgenomen in de Uitvoeringsnotitie rattenoverlast en valt derhalve niet onder deze nota Dierenwelzijn. Geen tekstuele aanpassingen.

Rattenbeheersing: Knaagdierbeheersing van maken? Officieel is het namelijk IPM

Knaagdierbeheersing. Zou dus ook voor muizen de werkwijze moeten zijn.

We kiezen ervoor enkel in te zetten op rattenbeheersing, de tekst is derhalve bewust zo opgenomen.

We informeren inwoners op onze website wel over muizen(overlast) en geven hier ook advies over in geval van meldingen. Geen tekstuele aanpassingen.

Bestrijdingsmethodes: Er is wel een globale indeling te maken, zie scores die we in de werkgroep hebben opgesteld en bijvoorbeeld dit rapport uit Vlaanderen:

<https://www.vlaanderen.be/publicaties/gids-voor-de-diervriendelijke-bestrijding-van-ratten-en-muizen>

Misschien toevoegen: een methode moet het dier zo snel en pijnloos mogelijk doden. Het liefst met 1 klap. De rioolval is bewezen snel. Bij klemmen hangt het ervan af welke klem je gebruikt. Belangrijk is daarnaast dat er geen andere dieren slachtoffer worden van de methoden. Ook wordt bij de inzet van methoden gekeken naar risico's voor andere dieren die aanwezig zijn. Voert de gemeente bijvoorbeeld een ecologische scan uit naast een risico-inventarisatie voor dierplagen?

Ministeriële werkgroep: van het overheidsprogramma IPM Knaagdierbeheersing. Het is niet alleen LNV, maar idee is juist dat de vier ministeries samenwerken. Evt. verwijzen naar de info op site overheid?

Tekstueel deels aangepast.

6.6.3 Stadsduiven

'Indammen populatie stadsduiven volgens afwegingskader overlast Middels welke methode?' Die maiskorrels?

Het staat nog niet vast hoe we het indammen gaan verwezenlijken. Voor de inschatting van de kosten zijn we inderdaad uitgegaan van indammen middels geboortebeperving. Geen tekstuele aanpassingen.

6.6.6 Wespen en hoornaars

Kijk vooral ook eens naar de wespenstichting, zie: <https://wespenstichting.nl>

Kennis van genomen.

6.7.2 Niet invasieve exoten

Toename aantal exoten in de natuur: Waarom? Omdat dieren worden gedumpt? De lijst is al actief. Het idee is juist dat deze lijst voorkomt dat er meer van deze dieren in de natuur komen. *Onze perceptie is dat er meer dieren in de natuur komen, maar dat is inderdaad slechts een aanname. Geen tekstuele aanpassingen.*

6.7.4 Afwegingskader overlast

invasie = invasieve
Aangepast.

8.3 Afwegingskader overlast

Zie ook de beslisboom die vanuit de RDA is opgesteld in zienwijze doden van dieren aan het licht. Er is een hoofdstuk opgenomen over overlast. <https://www.rda.nl/nieuws/nieuws/2022/05/19/doden-van-dieren-aan-het-licht>
Kennis van genomen.

CNME en Stichting Dier in Nood Maastricht

1 Inleiding

Van de inzet van dieren voor educatie, voorlichting, therapie, zorg, sociaal-cultureel werk, recreatie tot ecologisch beleid. Daarnaast vallen hieronder dieren voor vermaak en proefdieren, alhoewel deze maatschappelijk ter discussie staan.

Het doel van de beperkte opsomming is te laten zien hoe breed de diverse onderwerpen aangaande Dierenwelzijn zijn. Het is niet de intentie een uitputtend overzicht te geven. Geen aanpassing in de tekst.

1.4 Totstandkoming nota

Juiste naam: Stichting Dier in Nood Maastricht.
Aangepast.

2.6 Toekomstige ontwikkelingen

Chip-en registratieplicht voor katten. Wanneer? Landelijk?

Het is bij ons nog niet bekend wanneer precies deze landelijk chipplicht van kracht wordt. Geen tekstuele aanpassing.

Agressief gedrag bij honden. Wanneer? Landelijk?

Het is bij ons nog niet bekend wanneer precies deze landelijke aanpak van kracht wordt. Geen tekstuele aanpassing.

3.1 Ontwikkelingen van de afgelopen tien jaar

Type fout bij jaartallen.

Aangepast

Nr. 8: Worden hier bedoeld de busjes en wagens of de organisaties? Dierenambulance Limburg-Zuid en/of Dierenbescherming.

Het gaat over de vervoersmiddelen van de beide organisaties. Deze paragraaf blikt overigens terug op de actiepunten uit de vorige nota. Geen tekstuele aanpassing.

Nr.11: Herformulering: Met de Samenwerkende Dierenorganisaties Maastricht en dierenbescherming zijn we in gesprek.

Tekstueel aangepast; we zijn als gemeente ook met de afzonderlijke organisaties en met andere stakeholders in gesprek.

3.2.1 Vervoer en opvang van zieke, gewonde en verdwaalde dieren

Evaluatie vervoer en opvang van zieke, gewonde en verdwaalde dieren? Volgt er weer een aanbestedingsprocedure na 2x1 jaar?

De kwaliteit van de zorg voor zieke, gewone en verdwaalde dieren krijgt voortdurende aandacht. Conform vigerende regels worden diensten periodiek aanbesteed; het operationele aspect van aanbesteding en gunning valt buiten de scope van deze strategisch/tactische nota. Geen tekstuele aanpassing.

3.2.2 Dierennoodhulpketen

Dierennoodhulpketen. Evaluatie?

In 2017 en 2019 (zie 3.1) is de voorgaande nota in zijn totaliteit geëvalueerd. De effectiviteit van de dierennoodhulpketen is een voortdurend punt van aandacht. De acute zorg is op dit moment bij een partij weggezet die 24/7 kan reageren. Echter: we zien een teruglopende hoeveelheid beschikbare dierenartsen in de dierenhulpketen. Geen tekstuele aanpassing.

Wie zijn die meerdere partijen die betrokken zijn bij 24-uurs dierennoodhulp?

Ik hoop dan maar dat het niet de dure commerciële dierenartspraktijken zijn, gefinancierd door buitenlandse investeerders.

Afhankelijk van waar (bij welke instantie) melding wordt gemaakt van het dier in nood, kan dit variëren. Betrokken partijen zijn Gemeente Maastricht, Dierenbescherming, Dierenambulance Limburg Zuid en dierenartsen. Geen tekstuele aanpassing.

3.2.5 Dieren binnen het sociale domein

Werd dit 'buddy' plan jaren terug niet door de Dierenambulance Limburg-Zuid opgezet?

Welke is de opbouw van € 5.1.2f per jaar? Vrijwilligersvergoedingen, vervoer?

We zijn er niet van op de hoogte of de Dierenambulance Limburg – Zuid dit concept eerder heeft ontwikkeld. Het benodigde bedrag is een inschatting op basis van de reeds lopende projecten van de Dierenbescherming. Geen tekstuele aanpassing.

3.2.6 Dieren bij rampen en calamiteiten

Dieren bij rampen en calamiteiten. Op een aantal kinderboerderijen in binnen-en buitenland worden bijeenkomsten georganiseerd voor politie en brandweer hoe om te gaan met (landbouw-)huisdieren in stress. Voorstel: organiseer en financier dergelijke bijeenkomsten op de Maastrichtse kinderboerderijen. <https://www.facebook.com/profile/100069848054665/search/?q=brandweer>; <https://dierenredmateriaal.nl/trainingen/product-training-redden-van-grote-dieren/>
Kennisgenomen van het voorstel. Geen tekstuele aanpassing.

3.2.9 Gevaren voor dieren

Bewezen is dat ook vogels e.d. enorm veel last hebben van vuurwerk. Duidelijker naar publiek maken wat de nadelige gevolgen zijn. Niet duidelijk waarom het verbieden van vuurwerk buiten de verantwoordelijkheid van deze nota valt. Meerdere gemeentes zijn al voorgegaan wat betreft vuurwerkverbod.

We hebben een bewuste keuze gemaakt om hierover in deze nota geen beleidsbesluiten te nemen. Dit blijft ongewijzigd, maar de tekst van paragraaf 3.2.9 is aangepast.

3.3 Communicatie en educatie

Toevoegen bij voorlichting en educatie:

Educatie is een proces en daarom is het van belang dat verschillende onderwerpen regelmatig aan bod blijven komen via educatie op kinderboerderijen, op scholen en via open dagen met een thema zoals die op kinderboerderijen. Daarnaast wordt via kwartaalblaadje 'Druk met Dieren' regelmatig aandacht besteed aan actuele zaken.

We beogen hier een korte omschrijving te geven van het thema educatie. Bovenstaande is daarvoor te gedetailleerd. Geen tekstuele aanpassing.

Wijzigen: 'kinderboerderijen spelen daarbij de belangrijke rol' i.p.v. 'kunnen daarbij een educatieve rol spelen'.

Aangepast.

3.4 Inbedden dierenwelzijnsbeleid

Is de functie Adviseur dierenwelzijn (1FTE) naast de functie van 5.1.2e ?

5.1.2e *is medewerker Faunabeheer en pakt, naast twee andere collega's, werkzaamheden op in het kader van dierenwelzijn, juist vanwege het ontbreken van een dergelijke dierenwelzijnsadviseur.*

3.6 Samenvatting, voorstellen en acties

Constructief overleg initiëren tussen de sociaal domein, Samenwerkende Dierenorganisaties Maastricht en Dierenbescherming.

Het betreft hier specifiek overleg aangaande mishandelings- en verwaarloozingszaken. Daar zien wij geen rol voor alle aan het Samenwerkende Dierenorganisaties Maastricht deelnemende partijen.

Geen tekstuele aanpassing.

4.2.4 Het overlijden van een huisdier

Wordt hier bedoeld de kadavertonnen bij de dierenambulance aan de 5.1.2e ? Die staan daar toch al?

Nee, het betreft hier een op de gemeentewerf te plaatsen kadavercontainer, zodat we voldoen aan wetgeving. Geen tekstuele aanpassing.

4.4.3 Zwerfkatten en verwilderde katten

Bij TNR wordt geen rekening gehouden met de schade die loslopende katten in de natuur aanbrengen. Ook al worden ze gevoerd, jachtinstinct blijft. Waarom wordt bij huiskatten aangeraden de katten binnen te houden of in een afgesloten tuin en geldt dit dan niet voor niet-plaatsbare zwerfkatten? Of plaatsing bij boeren? Overigens zullen katten bij een boer zich ook niet beperken tot alleen muizenvangst.

Ja, dat is een terechte constatering. Alternatieven toegevoegd aan 4.4.2.

4.4.4 Ecologische impact van buiten lopende katten

Huisdieren mogen geen overlast bezorgen. Waarom dan spreken van 'betere optie' bij 'als het mogelijk is de kat in de eigen tuin te houden'. Geldt dat dan ook voor honden?

Het houden van katten en honden is al heel veel jaren gemeengoed bij mensen. De ecologische impact hiervan heeft onlangs verhoogde aandacht gekregen. Desondanks lijkt de samenleving deze impact te accepteren in het voordeel van het houden van katten. Meer bewustwording creëren ten aanzien van bijvoorbeeld het binnen proberen te houden tijdens het broedseizoen kan dan toch helpen om de impact van katten te beperken.

Honden lopen niet los in de openbare ruimte en veroorzaken daardoor niet eenzelfde impact als katten. Geen tekstuele aanpassing.

5.2 Hobbydieren in de gemeente

Het is belangrijk dat CNME deze functie kan blijven behouden. Financiële consequentie?

Het budget voor de uitvoering van deze taak door CNME is ondergebracht in een ander taakveld.

5.2.1 Kinderboerderijen

Bij de intensieve samenwerking kan ook het dierenparkje bij een druk bezocht restaurant in Gronsveld genoemd worden waar tal van mensen bereikt worden, vooral ook door de verspreiding

van het gezamenlijke kwartaalblaadje “Druk met Dieren”. Ook de kinderboerderij Pietersheim van de gemeente Lanaken is betrokken bij deze Maastrichtse samenwerking.

Toegevoegd in tekst.

De boerderij De Grubbe van Mondriaan en Boerderij Oan Köbbes van Koraal hebben door hun openheid ook een publieksfunctie en verzorgen tevens een aantal CNME-zelfdoelessen voor het basisonderwijs. Boerderij Oan Köbbes biedt een unieke eigen boerderijles aan die samen met CNME is ontwikkeld.

<https://nmegids.nl/algemeen/lesaanbod/nmegids.php?aanbieder=mr&doel=overzicht> (Boerderij & Dieren)

Te uitgebreid voor deze context; de bijdrage van deze boerderijen wordt in de tekst genoemd. Geen tekstuele aanpassing.

... dat verkrijgbaar is op de kinderboerderijen en digitaal naar scholen wordt gestuurd.

Kennis van genomen.

uiteenlopende komaf en leeftijd

Aangepast.

Heel goed!: “.....maar ook aan dieren die bedoeld zijn voor consumptie, zodat dierenwelzijn in een brede context aan de orde komt”.

Bedankt voor compliment.

Wijzigen: zinvolle i.p.v. leuke

Aangepast.

5.3 Dieren en religie

<https://www.eyesonanimals.com/nl/eyes-on-animals-guest-speaker-at-leuven-university-debate-on-non-stun-ritual-slaughter-belgium/>

In verschillende landen verboden.

Weglaten: “de gemeente heeft hier geen rol in”

Suggestie niet overgenomen, de tekst is bewust opgenomen om duiding te geven aan de gemeentelijke (on)mogelijkheden.

6.2.1 Wilde dieren in nood

Typefout Opglabbek

Aangepast

6.3.2 Vogelgriep

<https://www.gddiergezondheid.nl/keurmerkzoonosen>

Kennis van genomen.

6.6.2 Ganzen

Zijn ganzen niet geschikt voor consumptie?

Ganzen zijn wellicht geschikt voor consumptie, maar we kiezen ervoor om het eten van de overlast veroorzakende ganzen niet te benoemen als bestrijdingsvorm van deze overlast. Geen tekstuele aanpassing.

6.6.3 Stadsduiven

Borden met pictogrammen/beeldmateriaal + boetebedrag in meerder talen

Kennis van genomen, goede suggestie.

6.6.6 Wespen en hoornaars

Er zijn vele soorten wespen.

Aangepast, specificatie toegevoegd.

6.7.2. Niet invasieve exoten

Wordt hier niet de Grijs eekhoorn bedoeld?

De Grijs eekhoorn heeft grote impact op onze inheemse Europese rode eekhoorn. Aangevuld in tekst.

Dierenbescherming

1.3 Afbakening

Gemeente kan kiezen voor diervriendelijk voorbeeldgedrag, bv door in inkoopbeleid en catering zoveel mogelijk te kiezen voor plantaardige en/of biologische producten, en producten met een Beter Leven keurmerk.

Bij de totstandkoming van de nota is gewogen of er aandacht uit moest gaan naar gedragsverandering in de richting van meer diervriendelijke producten; we hebben bewust ervoor gekozen dit niet mee te nemen. Deze opmerking heeft geleid tot een aanpassing in de afbakening.

1.3 Afbakening

Wat hier ontbreekt is aandacht voor gehouden dieren in veehouderij binnen gemeentegrenzen. De gemeente kan daarbij voorwaarden scheppen voor een zo diervriendelijk mogelijke bedrijfsvoering, bv door stimulering van deelname aan het Beter Leven keurmerk, geen vergunning verlenen voor megastallen/meerdere bouwlagen. Gronden melkveebedrijven bestemming grondgebonden melkveehouderij geven, met voldoende grond om koeien te weiden.

Gezien de zeer beperkte veehouderij binnen gemeentegrenzen van Maastricht, is besloten dit onderwerp geen onderdeel te maken van de Nota Dierenwelzijn. Deze opmerking heeft geleid tot een aanpassing in de afbakening.

2.1 Introductie dierenwelzijn

5.1.2e enigszins achterhaald, daarin negatief welzijn centraal (vrijheid van) inmiddels meer aandacht voor positief welzijn (vrijheid tot). Meer toonaangevend is nu het Five Domains Model van 5.1.2e (2016) waar veranderingen in voeding, omgeving, gezondheid en gedrag resulteren in veranderingen in de emotionele toestand. Zie ook RDA, bv

<https://www.rda.nl/publicaties/zienswijzen/2021/11/18/zienswijze-dierwaardige-veehouderij>.

Deze opmerking heeft geleid tot een toevoeging aan paragraaf 2.1 waarbij het Five Domains Model van 5.1.2e wordt genoemd.

2.3 Provinciale bepalingen

Faunabeheereenheid is uitvoeringsorganisatie van de provincie. Zoals het hier nu beschreven wordt, lijkt FBE autonome organisatie, is niet het geval. FBE is 100% gefinancierd door provincie en opereert binnen kaders van provinciaal natuur- en faunabeleid, cq geeft uitvoering hieraan. FBE een overkoepelende organisatie van WBE's? FBE is geen jagerskoepel, maar samenwerkingsverband tussen jagers, boeren, natuurbeheerders, grondbezitters en maatschappelijke organisaties
Deze opmerking heeft geleid tot een aanpassing van de uitleg over het begrip Faunabeheereenheid Limburg.

3.2.6 Dieren bij rampen en calamiteiten

Aanvullende info van recente datum. In samenwerking met andere partijen heeft de Dierenbescherming een stichting opgericht. Stichting Dieren in Rampen coördineert de samenwerking tussen de verschillende overkoepelende dierenhulporganisaties in Nederland voor

hulp aan dieren bij crises en rampen. De meeste dierenambulances en opvangen zijn aangesloten bij de deelnemende organisaties. <https://www.diereninrampen.nl/>
Informatie opgenomen in de tekst.

3.2.8 Faunabeheer binnen gemeentelijk grondgebied

Op eigen gronden gemeente schadebestrijding wanneer dit nodig is (en preventieve maatregelen uitgeput) uiteraard, maar niet nodig om dit voor benuttingsjacht binnen gemeentegrenzen te doen. Die vijf wildsoorten (konijn, haas, fazant, houtduif, wilde eend) hebben geen van alle een gunstige staat van instandhouding (vandaar jacht op konijn en haas door minister al 2 seizoenen gesloten). Door minder afschot sowieso sterftfactor minder, en zo weer wat ruimte voor herstel van deze soorten.

Aangezien het rijk de kaders stelt voor de jacht op de vijf wildsoorten, achten we de regulatie hiervan voldoende. Binnen onze gemeentegrenzen zijn we afhankelijk van populatiebeheer om met name veiligheid van inwoners te borgen. Derhalve vinden we dat populatiebeheer, schadebestrijding en de eventuele jacht op de vijf wildsoorten hand in hand zou kunnen gaan. Geen tekstuele aanpassing.

3.2.9 Gevaren voor dieren

Vuurwerk is relevant voor dierenwelzijn, want een aantasting daarvan. Gemeentelijk vuurwerkverbod of vuurwerkvrije zones binnen de gemeente daarom wenselijk vanuit oogpunt dierenwelzijn.

We hebben een bewuste keuze gemaakt om hierover in deze nota geen beleidsbesluiten te nemen. Dit blijft ongewijzigd, maar de tekst van paragraaf 3.2.9 is aangepast.

3.2.13 Biodiversiteit

Biodiversiteit hangt wel samen met staat van instandhouding van soorten en is als zodanig een aspect van welzijn van niet gehouden dieren; daar kun je bv aan bijdragen door natuurinclusief en diervriendelijk bouwen, wonen en tuinieren. Dus relevant voor deze nota/gemeentelijk dierenwelzijnsbeleid.

Aandacht voor natuurinclusief/diervriendelijk bouwen, wonen en tuinieren is zeker relevant voor verbetering van dierenwelzijn, maar wordt binnen gemeente Maastricht vanuit een ander taakveld opgepakt. Binnen deze nota wordt wel aandacht besteed aan wilde dieren in paragraaf 6.4, waarbij sprake is van nauwe samenhang met biodiversiteit. Geen tekstuele aanpassing.

3.3 Communicatie en educatie

Dierenwelzijn op de gemeentelijk website een prominentere plek geven. bv als onderwerp op de home page.

Gemeente Maastricht heeft heel veel onderwerpen waarover gecommuniceerd moet worden. Prioritering wordt bepaald door team communicatie. Er is aandacht voor dieren en natuur op de pagina <https://www.gemeentemaastricht.nl/dieren-en-natuur>. Via verschillende communicatiekanalen wordt er aandacht besteed aan dierenwelzijns onderwerpen die op dat moment spelen. Geen tekstuele aanpassingen.

4.2.1 Aanschaffen en verzorgen van een huisdier

Wat kan de gemeente doen om hier meer aandacht aan te geven? Dierenwelzijn bij de onderwerpen vermelden op de webpagina van de gemeente. Daar kan dan m.b.t. aanschaf huisdieren verwezen worden naar o.a.:

- De "Dier en mens wijzer" van de DB is een online informatie tool om een bewuste keuze/match tussen mens en dier te bewerkstelligen. www.dierenmenswijzer.dierenbescherming.nl

- LICG De LICG verstrekt ook informatie over aanschaf van huisdieren.

In paragraaf 4.5.1 is het volgende actiepunt opgenomen:

'Samenwerking aangaan met opvangen voor diverse soorten dieren. Communicatie en voorlichting geven aan inwoners over de aanschaf van huisdieren, maar ook waar zij terecht kunnen met hun

vragen over verzorging en het afstaan van dieren.’ Wij bekijken op welke manier we de communicatie omtrent aanschaf van huisdieren vorm gaan geven in samenwerking met team communicatie.

Geen tekstuele aanpassingen.

4.2.3 Dumpen van een huisdier

Zijn geen opvangmogelijkheden voor exoten (actiepunt 4.2.3).

Tekstueel aangepast.

Opvangen van exoten is een probleem. Opvangen zitten overvol en zijn maar in zeer beperkt voorhanden. Opvangen alleen is niet voldoende om aan de vraag te kunnen voldoen (denk bv aan schildpadden.) Lobby richting provinciale/landelijke overheid vanuit gemeenten/VNG om hier aandacht voor te vragen is gewenst.

Wij onderkennen dit probleem. Punt opgenomen onder 4.2.3.

4.4.3 Zwerfkatten en verwilderde katten

Ontheffing is verlengd voor 5 jaar.

Tekstueel aangepast. Toevoeging gedaan naar aanleiding van deze opmerking.

De provincie Limburg heeft een ontheffing afgegeven aan de Dierenbescherming om in geheel Limburg TNR uit te voeren. Deze ontheffing is in juni 2024 verlengd voor 5 jaar. De Db kan voor de gemeente locaties van verwilderde katten in behandeling nemen via TNR. Afspraken hierover kunnen worden geformaliseerd.

Tekstueel aangepast. Toevoeging gedaan naar aanleiding van deze opmerking.

4.5.1 Algemene regels en verantwoordelijkheden (exotische dieren)

Aanpassen aan huidige wetgeving en lijst.

Tekstueel aangepast. Link toegevoegd: (<https://www.rvo.nl/onderwerpen/dieren-houden-verkopen-verzorgen/huis-en-hobbydierenlijst#de-huis--en-hobbydierenlijst>).

6. Dieren in het wild

De gemeente kan ook rekening houden met wilde dieren door natuurinclusief en diervriendelijk bouwen, wonen en tuinieren, bij bouw en onderhoudswerken in openbare ruimte en groenbeheer.

Ook voorlichting en educatie hierover aan burgers

Aandacht voor natuurinclusief/diervriendelijk bouwen, wonen en tuinieren is zeker relevant voor verbetering van dierenwelzijn, maar wordt binnen gemeente Maastricht vanuit een ander taakveld opgepakt. Binnen deze nota wordt wel aandacht besteed aan wilde dieren in paragraaf 6.4, waarbij sprake is van nauwe samenhang met biodiversiteit. Geen tekstuele aanpassing.

5.2 Hobbydieren in de gemeente

‘Al jarenlang is er een intensieve samenwerking tussen het Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME) en de verschillende organisaties die in Maastricht met en voor dieren werken.’ Hier kan de DB (I) een rol spelen.

Kennis van genomen. Geen tekstuele aanpassingen.

6.1 Rol van de gemeente

Gezien deze opvang van wilde dieren uit Maastricht en iedereen verplicht is om bij te dragen aan de zorg voor dieren in nood (en je dieren de nodige zorg niet kunt onthouden): waarom dan toch geen financiële bijdrage vanuit gemeente voor wildopvang?

De opvang in Opglabbeek is een particulier initiatief. Om het werk voor de gemeente Maastricht te kunnen blijven doen zou het fijn zijn/is het noodzakelijk als de gemeente de opvang in Opglabbeek ook financieel zou ondersteunen.

Uit gesprekken met Dierenhulpcentrum Opglabbeek bleek dat de huidige subsidie vanuit Provincie Limburg afdoende is voor de opvang van wilde dieren. Om die reden is gekozen voor geen financiële steun op dit moment. Geen aanpassingen naar aanleiding van deze opmerking.

6.2.1 Wilde dieren in nood

En dat niet alleen, ook de RDA wijst in advies op verantwoordelijkheid van alle beleidsniveaus overheden hiervoor (rijk, provincies, gemeenten):

<https://www.rda.nl/publicaties/publicaties/2022/07/11/zienswijze-wildopvang>. Dus ook structurele financiële bijdrage vanuit gemeente wenselijk.

Voorkomen is beter dan genezen, dus een bijdrage van uit de gemeente voor het werk van NHC is op zijn plaats

Zoals aangegeven in de tekst, realiseren wij ons dat deze situatie kan veranderen en dat er in de toekomst mogelijk financiële steun nodig is vanuit de gemeente. Geen tekstuele aanpassingen.

6.2.3 Vissen en viswater

Er is in de wetenschappelijke wereld steeds meer onderbouwing dat vissen wel pijn kunnen ervaren. Zie ook RDA Zienswijze welzijn van vissen pag 22:

<https://www.rda.nl/publicaties/zienswijzen/2018/03/07/welzijn-van-vissen-verdient-meer-aandacht-van-overheid-en-andere-betrokken-partijen>. Ook EFSA (European Food Safety Authority) en OIE (World Organisation of Animal Health) hebben dit bevestigd (EFSA, 2009a; OIE, 2017). Er zijn veel reviews over dit onderwerp (o.a. [5.1.2e](#), 2015; [5.1.2e](#) et al. 2012; [5.1.2e](#) & [5.1.2e](#), 2014).

Vanuit het voorzorgsprincipe (het principe dat ook de kans op dierlijk lijden zoveel mogelijk vermeden moet worden) zijn er dus goede argumenten om potentieel lijden te minimaliseren ([5.1.2e](#) et al., 2015). Of, zoals [5.1.2e](#) (2014) stelt in zijn artikel 'The Fish Pain Debate: broadening humanity's horizon': "It is argued that enough scientific evidence exists to provide evidence for fish sentience and suffering. However, for those unconvinced in light of both scientific and popular consensus, the precautionary principle, where we treat fish as if they may suffer, will ultimately be advocated as an appropriate approach for fish welfare."

We nemen in onze tekst de tegenstrijdigheid omtrent het onderwerp pijn en welzijn van vissen mee. Naar aanleiding van inbreng door meerdere partijen, is de tekst over dit onderwerp herschreven.

6.2.4 Faunavoorzieningen

Paddentrek werkgroepen (vrijwilligers) in zetten op specifieke gebieden/wegen. Info via DB. *Kennis van genomen. Geen tekstuele aanpassingen.*

7.1.3 Nieuwe begroting dierenwelzijn

'Dit is het bedrag beschikbaar voor de zorg voor kadavers, honden/katten en overige dieren.': Ik zou het omdraaien: beschikbaar voor de zorg honden/katten en overige dieren en kadavers (zowel gehouden als iwld).

Aangepast.

Voor de uitvoering van deze (wettelijke) taak maakt de gemeente gebruik van organisaties die werken met vrijwilligers. Hoewel vrijwillige inzet een goede manier kan zijn om dierenwelzijn te borgen, is het uitvoeren ervan met inzet van vrijwilligers een enorme uitdaging. Dit vanwege krapte op de arbeidsmarkt die een behoorlijke druk legt op de beschikbaarheid van vrijwilligers. Daarnaast wordt deze wettelijke taak door deze organisaties onder de kostprijs uitgevoerd, waarbij ze het tekort zelf aanvullen. Dit is geen wenselijke/houdbare situatie.

Kennis van genomen. De gemeentelijke hulp aan dieren is deels tot stand gekomen via een langjarige overeenkomst met de Dierenbescherming en deels via een aanbesteding met een looptijd van maximaal 4 jaar. De inschrijvende partij is vrij om de totstandkoming van de inschrijfprijs zelf te bepalen. Geen tekstuele aanpassingen.

Dierenpolitie Limburg

2.1 Introductie dierenwelzijn

Opvangtermijn 13 weken: Kostenaspect 13 weken. Afstemmen met afd. financiën of termijn ook naar 14 dagen gezet kan worden. De evt. enkele claim weegt niet op tegen kostenaspect.

De wettelijke opvangtermijn bedraagt 13 weken, deze plicht hebben we als gemeente. In samenwerking met de Dierenbescherming zoeken we naar mogelijkheden om de opvangtermijn zo kort mogelijk te houden (afstandsverklaring etc.). Geen tekstuele aanpassing.

2.5 Organisatie van dierenwelzijnstaken

Nieuwe benaming Dierenpolitie is DCG (Dieren binnen Criminaliteit en Gebiedsgebonden politie).
Bij eerste melding nieuwe naam genoemd en verder Dierenpolitie laten staan.

2.6 Toekomstige ontwikkelingen

'Er bestaat een groot risico dat zoogdieren die niet op deze lijst staan': Niet?

Gecontroleerd, tekst klopt.

3.2.5 Dieren binnen het sociale domein

Huiselijk geweld en uithuiszettingen: denk aan Stichting Mendoo.

Kennis van genomen.

3.2.6 Dieren bij rampen en calamiteiten

Meeliften met project "Dieren in rampen" Zie: www.diereninrampen.nl. Project Dieren in Rampen en Crises wordt geleid door het Nederlands Instituut voor Publieke Veiligheid (NIPV) in opdracht van de Vakraad Risico- en Crisisbeheersing

Tekst aangepast naar aanleiding van opmerking.

3.3 Communicatie en educatie

Voorlichting – sociale media: Wordt actief op geïnvesteerd door media van meldpunt 144. Deze kunnen gedeeld worden.

Kennis van genomen.

3.4 Inbedden dierenwelzijnsbeleid

Adviseur Dierenwelzijn: Zie presentatie adviseur Dierenwelzijn gemeenten vanuit evenement Gemeentelijk Dierenwelzijnsbeleid op woensdag 29 mei 2024.

Kennis van genomen, aanwezig geweest bij evenement.

4.2.1 Aanschaffen en verzorgen van een huisdier

Verwijzen naar site van de overheid: www.licg.nl

In paragraaf 4.5.1 is het volgende actiepoint opgenomen:

'Samenwerking aangaan met opvangen voor diverse soorten dieren. Communicatie en voorlichting geven aan inwoners over de aanschaf van huisdieren, maar ook waar zij terecht kunnen met hun vragen over verzorging en het afstaan van dieren.' Wij bekijken op welke manier we de communicatie omtrent aanschaf van huisdieren vorm gaan geven in samenwerking met team communicatie.

Geen tekstuele aanpassingen.

4.3.4 Agressieve honden en bijtincidenten

Agressieve honden en bijtincidenten: Kan ook door de BOA's Handhaving gedaan worden.

Toegevoegd aan tekst.

Aangifte enkel als men strafvervolgning wenst. Melding(en) kan al voldoende zijn voor een bestuurlijke maatregel.

Toegevoegd aan tekst.

4.3.5 Conclusies en aanbevelingen hondenrichtlijnen

Zie beleidsregel gevaarlijke honden gemeente Venlo 2022.

Kennis van genomen, dank voor het delen.

Hondenlosloopgebieden': Zie presentatie "Inrichten van losloopgebieden" vanuit evenement Gemeentelijk Dierenwelzijnsbeleid op woensdag 29 mei 2024.

Kennis van genomen, aanwezig geweest bij evenement.

5.2.3 Hobbydieren en evenementen

Is het nog van deze tijd om levende dieren bv in stal te zetten bij een kerststal?

Of dieren mogen worden ingezet en onder welke omstandigheden wordt in het evenementenbeleid/vergunning bepaald. In voorkomende casussen wordt dit overlegd met de dierenpolitie. Geen tekstuele aanpassingen.

Faunabeheereenheid Limburg

2.3 Provinciale bepalingen

Definiëring Faunabeheereenheid Limburg.

Aangepast.

“Jacht” wordt eigenlijk alleen gebruikt voor de benuttingsjacht op de 5 wildsoorten.

Aangepast.

3.1 Ontwikkelingen van de afgelopen tien jaar

202-2029

Aangepast.

3.2.4 Bescherming van soorten bij diverse buitenactiviteiten

Ontheffing: vergunning

Aangepast.

3.2.8 Faunabeheer binnen gemeentelijk grondgebied

Jacht is een grondrecht, daarvoor wordt geen vergunning afgegeven: dat recht heb je door eigenaarschap of door het jachtrecht te gaan huren van de eigenaar.

Aangepast.

Geven van toestemming tot het bestrijden van wildschade: Kan ook aan anderen dan WBE verleend worden, bijvoorbeeld fretteren op dijken aan een fretteur, of duiven bejagen met een valkenier met roofvogel: dan geldt er géén aansluitplicht bij een WBE. Die plicht is er alleen als het beheer met het geweer wordt uitgevoerd en men een bejaagbaar veld ter plekke heeft (minimaal 40 hectare aaneengesloten etc).

Aangepast.

Alle tekstuele suggesties overgenomen.

3.2.10 Voerontmoediging

'Het achterlaten van grote hoeveelheden etensresten op de grond is strafbaar volgens de Wet Milieubeheer.': Bovendien kan dit leiden tot een lokale rattenplaag.

Aangepast.

3.2.11 Destructie van dode dieren

Ook dient er een voorziening te zijn waarmee resten van wild (slachtafval van particulieren) kan worden afgevoerd. Poeliers waar jagers hun wild afgeven moeten dit verplicht via Rendac afvoeren, maar individuele jagers moeten de rest van bijvoorbeeld geschoten wild zwijgen op een verantwoorde

manier via de gemeente af kunnen voeren. In de zomer de resten van een wild zwijn aanbieden in een kliko voor restafval leidt tot explosie van maden en stankoverlast...

In verband met onze wettelijke plicht een gratis inzamelpunt voor dode huisdieren te voorzien, zal er op de gemeentelijke werf vanuit taakveld Afval een voorziening getroffen worden (paragraaf 4.2.4). Na plaatsing van deze voorziening kunnen we mogelijkheden bekijken voor het afvoeren van resten van in het kader van faunabeheer geschoten wild. Geen tekstuele aanpassing.

4.4.3 Zwerfkatten en verwilderde katten

Ontheffing – vergunning

Aangepast.

6.1 Dieren in het wild – Rol van de gemeente

de provincie Limburg

Aangepast.

6.3 Wilde dieren en besmettelijke dierziekten

Sommige besmettelijke dierziekten kunnen grote gevolgen hebben voor dieren, mensen (zoönosen) en de natuur.

Aangepast.

6.3.2 Vogelgriep

Tekstuele aanpassingen overgenomen.

Andere mogelijke diervriendelijke manieren voor het indammen populaties ganzen:

- Een losloopgebied voor honden maken rondom de vijver
- Eilandjes in de vijvers via een smalle plank toegankelijk maken voor vossen, zodat er niet meer gebroed gaat worden

Voorbeelden overgenomen.

6.6.3 Stadsduiven

stadsduiven = meestal verwilderde postduiven

Overgenomen.

6.6.4 Roeken

Ontheffing = vergunning

Aangepast.

6.7.1 Invasieve exoten

Voor het gebruiken van een drijvende vangkooi is een provinciale vergunning vereist.

Kennis van genomen, geen tekstuele aanpassing.

7.1.1 Huidige begroting

Begroting ophoging voor correcte afvoer van slachtafval door particuliere (resten wild zwijn en ganzen e.d. door individuele jagers)?

Dit behoort tot taakveld Afval.

8.1 Bijlagen - Begrippen en afkortingen

Jacht en Beheer - Er is een wettelijk verschil tussen de 2 beheervormen. "Jacht" omvat de benuttingsjacht op basis van het grondrecht tot benutten van wild, goed beschreven in de tekst.

Daarnaast is er "Beheer" op basis van vergunningen e.d. om schade te beperken, voor de veiligheid om of populaties niet te goot te laten worden (dierenwelzijn = Oostvaardersplassen scenario)"

Tekstuele aanpassingen overgenomen.

Inheemse diersoorten - De meeste inheemse soorten zijn beschermd. Inheemse diersoorten worden onderscheiden van exotische of invasieve soorten (zoals wasberen), die van elders zijn geïntroduceerd en potentieel schadelijk kunnen zijn voor het inheemse ecosysteem, en van verwilderde dieren (zoals stadsduiven).

Tekstuele aanpassingen overgenomen.

Invasieve exoot - Dier wordt uitsluitend op de invasieven lijst geplaatst ALS deze schade veroorzaakt, dus niet "vaak", maar dus per definitie "altijd".

Tekstuele aanpassingen overgenomen.

8.2 Bijlagen - Wet- en regelgeving

Jachtbesluit: Is per 1-1-2017 komen te vervallen, zit nu on Wet natuurbescherming > Spoor Natuur Omgevingswet.

Aangepast.

8.3 Afwegingskader overlast

Afwegingskader: ontheffing = vergunning

Niet aangepast.

Kinder- en zorgboerderij De Heeg

Nota algemeen

De inhoudsopgave bekijkend ben ik zo vrij om op te merken dat een nota van een dergelijke omvang op basis van mijn ervaring bij SZW en in het onderwijs, het gevaar in zich bergt maar deels gelezen te worden (Het gaat om 69 bladzijden!). Dat betekent naar mijn opvatting dat deelonderwerpen pas echt gelezen gaan worden als het betreffende deelonderwerp een raakvlak heeft bij de betreffende organisaties! Samenvattingen worden ook in de praktijk ook gebruikt om daardoor een soort globaal totaaloverzicht te verkrijgen zonder dat het noodzakelijk is heel grote nota's van A tot Z te lezen. Dat zou ik jammer vinden voor het werk dat jullie gedaan hebt. Ik geef jullie daarom in overweging om de te bekijken of de nota door wat onderdelen uit de grote nota te halen en die vervolgens als bijlagen toe te voegen aan wat ik zou willen aanduiden als de externe hoofdstukken die betrekking hebben op deelonderwerpen. Alle onderwerpen van de hier aan de orde nota zijn niet voor alle organisaties even relevant. Incidenteel soms wel. Denken aan bijvoorbeeld de actuele besmettelijke dierziekten bij schapen (blauwtong). Een schaap is uiteraard geen dier dat hier in het wild leeft.

Een terechte opmerking. Gezien de omvang van de Nota zijn wij voornemens na vaststelling door de raad een samenvattende versie te laten maken. Op die manier kan dan in een leesbaar document kennis worden genomen van de grote lijnen. Eenieder die meer informatie wil, kan dan het desbetreffende stuk in de Nota lezen.

6.5 Dierplagen

De passage over de plaagdieren vind ik op onderdelen tekortschieten als het gaat om het belang van de bedreigingen van de volksgezondheid door o.a. de bruine rat. Op zich lijkt het niet onlogisch, dat o.a. de bestrijding van de bruine rat primair plaatsvindt in de publieke ruimte. Anderzijds mag het bekend zijn, dat m.n. ratten steeds meer voorkomen in de omgevingen die niet tot de publieke ruimte behoort. Dat komt mede doordat door de bestrijding van met name ratten ook een verdrinkingseffect heeft naar de niet-publieke ruimten zoals huizen en bedrijven. Er is literatuur over de omvangrijke schade die de plaagdieren veroorzaken. De materiele schade die deze dieren veroorzaken kan heel wat ellende veroorzaken. Denk aan onveilige werksituaties, stroomstoringen, kapotte auto's en werkmachines in de landbouw. Ook stalbranden zijn meermaals veroorzaakt door ratten en muizen met alle tragische gevolgen voor mensen en dieren.

We moeten daarbij m.i. ook niet onderschatten de risico's voor de volksgezondheid voor onze gemeenten, maar ook voor een heel groot gedeelte van Nederland. Denk aan de virussen en ziekmakende bacteriën waar ook de ratten en muizen om bekend staan.

Burgers zijn vaak onvoldoende deskundig om deze dieren te bestrijden en een deel van onze burgers is zeker niet in staat om legale bestrijdingsmiddelen te kopen en weet evenmin hoe daar mee om te gaan. Ze hebben uit gebrek van kennis of onverschilligheid weinig op met de bestrijding van het ongedierte. De ratten maken onder regelmatig vuilniszakken open en blijkt soms dagen liggen op de openbare weg. Door het restafval ook in tonnen te laten ophalen zou een belangrijke voedselbron voor deze plaagdieren aanzienlijk minder worden.

Ook kinderboerderijen, dierenopvang instellingen hebben ook een maatschappelijke functie en toch vindt onze lokale overheid* dat de bestrijding van plaagdieren hun eigen specifieke verantwoordelijkheid is. Dat is toch wel een vreemde opvatting naar mijn mening, omdat er in de financiering van genoemde instellingen nog nooit iets van subsidie voor de bestrijding van de plaagdieren is opgedoken.

Financiering van de bestrijding die m.i. zeer hard nodig is m.i. niet bij de grens van het publieke domein moeten stoppen. Een dergelijke beleidskeuze zou m.i. op wat langere termijn rampzalig kunnen gaan uitpakken. Ook hebben een aantal instellingen die wat afgelegen liggen te maken met het regelmatig dumpen van afval, meubels en vuilniszakken van de gemeente. Ongedierte is bijna altijd snel bij als het om zakken enz. gaat. Meldingen daarover hebben uiteindelijk wel tot gevolg dat dit opgehaald wordt. Maar het blijft meermaals regelmatig te lang liggen. De bereid van instellingen als de onze om de rommel, vuilniszakken enz. naar het milieupark te brengen is tot nul gezakt, omdat we vervolgens toch bijna altijd een soms een fors bedrag moeten betalen om de rommel kwijt te raken.

Gemeente Maastricht heeft in de Uitvoeringsnotitie rattenbeheer (vastgesteld op 11-2-2020) vastgelegd hoe zij om gaat met de beheersing van de bruine rat. Bestrijding van de bruine rat bij particulieren door de gemeente zou een enorme kostenpost inhouden. Een particulier (en bedrijf of andere instantie) is verantwoordelijk voor de manier waarop zijn of haar eigendom onderhouden wordt. Daar hoort bestrijding van dierplagen ook bij. Eenieder kan een melding maken bij de gemeente over overlast van de bruine rat. Vervolgens wordt er een gratis inspectie uitgevoerd en advies gegeven over aanpak van de oorzaak en mogelijkheden wat bestrijding betreft. Tekstuele aanpassing in alinea 3 van paragraaf 6.5.

2 Dierenwelzijn en wettelijke taken

Blz.7. 1e alinea: de gemeente behoort ook aangemerkt te worden als "overheid".
Tekstueel aangepast.

2.1 Introductie dierenwelzijn

Blz. 7; verwijzing naar "vijf vrijheden van 5.1.2e" vraagt m.i. een paragraaf vraagt m.i. om een verduidelijking van de bron. Bijvoorbeeld bij de opsomming of via een voetnoot!
Bron vermeld.

Blz. 8: 'In de bijlagen (8.2) staat relevante wet- en regelgeving waarin dierenwelzijn is opgenomen. De wettelijke taken voor een gemeente beperken zich tot:': Is het niet wenselijk om net als bij de verwijzing naar het BW te verwijzen naar" hoofdstuk en artikelen AWB "is ook in dit krachten- veld heel belangrijk, zeker ook voor de gemeente als behorende tot de overheid!
Wetsartikelen toegevoegd.

2.5 Organisatie van dierenwelzijnstaken

'Gemeente Maastricht neemt deel aan de overleggen van de 'samenwerkende dierorganisaties Maastricht'. De medewerker van politie Maastricht die zich bezighoudt met dieraangelegenheden is ook aanwezig bij deze overleggen. Er is rechtstreeks contact tussen de medewerkers van de gemeente en de Dierenpolitie.': Ik herken niet dat de politie erg vaak aanwezig is bij de overleggen

bij de samenwerkende dierenorganisaties?

Het is de deelnemende partijen vrij om al dan niet aanwezig te zijn bij de overleggen. Als gemeente staan we in direct contact met de betreffende ambtenaar. Geen tekstuele aanpassingen.

3.1 Ontwikkelingen van de afgelopen tien jaar

De nota Dierenwelzijn 202? -2029 ontbreekt een cijfer.

Tekstueel aangepast.

Blz. 13 punt 11. 'Het overleg met samenwerkende partners. ': Hooft bij het overzicht actiepunten en voortgang niet duidelijk te worden wat het "in gesprek zijn met bv kinderboerderijen enz." als doelstelling heeft? De nodige dieren die regelmatig bij o.a. kinderboerderijen gedropt worden, moeten ergens op kunnen rekenen c.q. degene die hun dieren in de steek laten zouden ook moeten weten wat in bepaalde omstandigheden de gevolgen voor hen kunnen zijn. Gedropte dieren kunnen bij nooit op de boerderijen worden toegelaten vanwege de risico's Het is een gegeven dat er bijna nooit bekend is of de dieren geënt zijn, geen ziekte onder de leden hebben enz. Tegelijkertijd zou in de geest van de nota daarvoor toch iets door de gemeente geregeld moeten worden?

Het doel van het overleg is het informeren van elkaar over zaken die zich voordoen. Het is aan de voorkant ondoenlijk vast te leggen welke prangende zaken aandacht behoeven. Het gaat ook om het met elkaar in contact komen en onderling informatie uitwisselen. Dat het dumpen van dieren bij kinderboerderijen voor problemen kan zorgen is net als bij dumpen in openbare ruimte evident. Dit komt aan de orde in paragraaf 4.2.3. Geen tekstuele aanpassingen.

5.5 Aanbevelingen en acties – hobbydieren

Preventie – aanschaf – en verzorgen huisdieren

Preventie, de verplichtingen die vastzitten aan de aanschaf van dieren we wij als Kinder- en zorgboerderij belangrijk. We besteden daarom al langer geregeld aandacht aan deze onderwerpen. Het mag duidelijk zijn dat ook hier weer de nodige tijd, nieuwe registratieverplichtingen met zich zullen meebrengen. Ik wil ervoor waarschuwen dat de zorg voor onze mensen en dieren al heel veel energie kost en daarnaast ook de eisen die diverse overheden ons opleggen al jaren heel belastend voor ons zijn, temeer omdat er ook in financiële zin nooit enige vergoeding voor de taken zijn ontvangen. Geld voor voldoende voor de aanstelling van voldoende vakbekwame medewerkers is niet aanwezig, maar lijkt erop dat we overheid steeds meer verplichtingen op ons bord krijgen. De voorgestelde ophoging van wat genoemde "Subsidie De Heeg" zou daarbij uiteraard heel welkom.

De afspraken die we met de gemeente c.q. wethouder Bastiaans in 2023 hebben gemaakt dat we over de hele lijn hetzelfde voortaan 100% gelijk zullen worden behandeld m.b.t. de vergoedingen is uiteraard lijdend hoe wij tegen de besluitvorming van de gemeente zullen aankijken, maar kan verder bij de beoordeling van de hier aan de orde zijnde nota buiten beschouwing blijven.

Er is in het verleden vanuit dierenwelzijn enkel één subsidie beschikbaar geweest specifiek voor de kinderboerderij De Heeg die verder niet nader was gespecificeerd. De gemeente Maastricht kiest er nu vanuit taakveld Dierenwelzijn voor enkel een financiële bijdrage te leveren in de vorm van een opdrachtverstrekking voor activiteiten in het kader van dierenwelzijn-educatie.

Daarnaast is er natuurlijk een raakvlak met sociaal/wmo daar waar het gaat om het aanbieden van dagbestedingsplekken en de daarmee samenhangende vergoedingen. Uit gesprekken blijkt dat daarbij ook komt kijken, de zorgvraag van de cliënten en de hoeveelheid plekken. Maar dit (financieel) kader valt inderdaad buiten de scope van deze nota; dit heeft niets met dierenwelzijn in de kern te maken.

Geen tekstuele aanpassingen.

Subsidieverstrekking voor kinderboerderijen omvormen naar opdracht verlening in het kader van voorlichting over dierenwelzijn. Deze aanbeveling komt voor de kinderboerderijen wel erg vreemd over. De formulering wekt -hopelijk is dat niet de bedoeling- de indruk dat de omvorming tot

opdrachtverlening in het kader van voorlichting over dieren(welzijn) een zelfstandig doel is? Is de in de nota genoemde om te vormen feitelijk een nieuwe subsidieregeling? Ik vraag me af het "omvormen" niet gewoon een onderdeel van een bestaande subsidieregeling zijn? Ik vind het onduidelijk is hoe en onder welke condities we de op zich sympathieke bedoeling van de omvorming waar kunnen maken.

We zijn van mening dat voor de toekomst subsidies niet wenselijk zijn voor de doelstelling die we voor ogen hebben in het kader van dierenwelzijn. We hechten aan een deugdelijke educatie op het gebied van dierenwelzijn en daar willen we de kinderboerderijen voor belonen door opdrachten uit te zetten om acties voor te bereiden en uit te voeren op het gebied van dierenwelzijn-educatie. Opdrachten passen beter bij het beoogde dan een subsidie. Geen tekstuele aanpassingen.

7.1.1 Huidige begroting

De post "Subsidie De Heeg" en "Subsidie dierenpark" worden jaarlijks geïndexeerd conform vigerende afspraken. Subsidie De Heeg is bij ons niet onder die naam bekend en ook niet in een toekennende beschikking. Het bedrag wordt genoemd lijkt meer op de subsidie die bij ons bekend is als exploitatiesubsidie die m.i. niet om een aantal op de economie gebaseerde uitgangspunten geen exploitatie- subsidie kan zijn. Wel zie ik op bladzijde 62 m.b.t. de nieuwe begroting 2025 een hoger is opgenomen door ophoging met een bedrag van € 5.1.2f naar € 5.1.2f. Als dat inclusief de omvorming naar opdrachtvorming is, kan ik me er iets meer bij voorstellen, maar het blijft toch nog wat onduidelijk. We willen subsidievoorwaarden goed uitvoeren, maar het moet wel duidelijk zijn waar we het feitelijk over hebben.

In de gemeentelijke begroting staat een kopje Subsidie De Heeg. Dit betreft inderdaad de bij u bekende 'exploitatiesubsidie', die eerder niet werd gespecificeerd en daarmee ook eigenlijk niet als exploitatiesubsidie omschreven kon worden. Dit beschikbaar bedrag vullen we inderdaad aan met een bedrag van € 5.1.2f en vormen dit geheel om naar opdrachten, waarbij we rekening houden met 2025 als een overgangsjaar, waarin op de oude manier nog subsidie aangevraagd kan worden. Geen tekstuele aanpassingen.

Provincie Limburg

1 Inleiding

Komen juist niet steeds meer dieren de stad in door andere drukfactoren (urbanisatie/wegen/infrastructuur etc)? Juist versnipperde natuur en het ontbreken van voldoende groot aaneengesloten eigen leefgebied draagt bij aan dieren "verdwaald" in de stad.

Toegevoegd aan tekst inleiding.

2.3 Provinciale bepalingen

Ontheffing = vergunning

Aangepast

Faunabeheer vindt plaats op basis van het Faunabeheerplan dat wordt opgesteld door de Faunabeheereenheid Limburg. Dit plan wordt goedgekeurd door Gedeputeerde Staten. De FBE heeft op basis van de omgevingswet een coördinerende rol bij het voorkomen en bestrijden van schade door in het wild levende beschermde dieren.

FBE is geen overkoepelde organisatie van wbe's maar: Het bestuur van de faunabeheereenheid is zeer breed samengesteld uit diverse vertegenwoordigende organisaties zoals o.a. de Dierenbescherming, Limburgse Land en Tuinbouwbond, Staatsbosbeheer, terreinbeherende organisaties en jagersverenigingen.

Overgenomen, tekstueel aangepast.

Faunabeheerplan wordt opgesteld op basis van de Wet natuurbescherming (nu omgevingswet).

Geen tekstuele aanpassing.

Jachtvormen: ???, welke jacht vormen. In het FBP wordt aangegeven voor welke soorten in haar werkgebied de Faunabeheereenheid Limburg duurzaam beheer en schadepreventie noodzakelijk acht en welke uitzonderingen op het beschermingsregime van de betreffende soorten nodig zijn om schade te voorkomen en bestrijden.

Aangepast in tekst.

‘Faunabeheer wordt toegepast voor de jachtsoorten als konijn en fazant’: aanvullen met houtduif, haas (in Limburg nu gesloten) en wilde eend.

Het gaat om het geven van een voorbeeld. Geen tekstuele aanpassingen.

‘voor soorten waarbij het gaat om schadebestrijding zoals bevers’: Ik vind in deze bevers niet zo goed voorbeeld. vos, zwarte kraai, kauw zijn betere voorbeelden.

Aangepast in tekst.

3.1 Ontwikkelingen van de afgelopen tien jaar

202-2029

Aangepast.

3.2.4 Bescherming van soorten bij diverse buiten activiteiten

‘verder onderzoek’: aanvullend onderzoek is de gebruikelijke term.

Aangepast.

‘We voorkomen wetsovertredingen door slimme planning’: suggestie: natuurvriendelijke planning.

Aangepast.

‘ontheffing’: (gebiedsgerichte) omgevingsvergunning is de nieuwe term voor een ontheffing.

Aangepast.

‘Zo staan in bestekken bepalingen dat de uitvoerder vooraf een schouw doet’: Misschien niet zo'n toegankelijk woord voor sommige stakeholders, quickscan lijkt me duidelijker.

Een schouw is een veldbezoek net voor aanvang van de werkzaamheden en is hier niet vervangbaar door quick scan. Geen tekstuele aanpassing.

3.2.8 Faunabeheer binnen gemeentelijk grondgebied

‘Dit gebeurt samen met de overkoepelende Faunabeheereenheid (FBE) die het Faunabeheerplan voorlegt aan de provincie en de plaatselijke Wildbeheereenheden (WBE) (jagers).’: Dit laatste is NIET het geval, de WBE's zijn via de jagersverenigingen vertegenwoordigd in het FBE-bestuur en stellen daarmee in gezamenlijk met de andere belanghebbende het FBP op.

Aangepast.

Ontheffingen = vergunningen

Aangepast.

‘De provincie kan ontheffingen verlenen voor afschot voor jacht’: de jacht wordt door het Rijk geregeld niet door de provincie.

Aangepast.

‘Faunabeheereenheid Limburg doet dit voor provincie Limburg’: Verzorgt, coördineert de uitvoering. Vraagt de ontheffingen/vergunningen aan en verzorgt de monitoring.

Aangepast.

'De eigenaar van een perceel is wel gerechtigd tot jacht en het bestrijden van wildschade mits dat gebeurt onder de vlag van een WBE.': Op basis van landelijke en provinciale regels, wetgeving (bijvoorbeeld op basis van een verleende ontheffing).

Aangepast.

'De voornaamste reden voor het verhuren van percelen grond voor jacht is tot op heden schadebeperking': En (verkeers)veiligheid neem ik aan!

Toegevoegd.

'Wellicht ten overvloede: wilde zwijnen kunnen enorm veel letsel toebrengen, een wild zwijn in een stadspark noopt tot direct herstel van de openbare veiligheid': en verkeersveiligheid.

Toegevoegd.

'Als laatste is het eveneens enorm belangrijk om het voorkomen van de Afrikaanse Varkenspest die zich verspreid via wilde zwijnen in te perken.': AVP, die zich kan verspreiden via wilde zwijnen. Om het risico in te beperken. Anders geeft dit voor Limburg, Nederland grote economische schade (voor de gehouden varkens).

Aangepast/toegevoegd.

4.3.1 Honden in de gemeente - Algemene regels en verantwoordelijkheden

Ik mis een duidelijk statement over het aanlijnen van honden in natuurgebied (van belang voor zwijnen/wolven maar ook andere soorten konijn/haas/begrazers etc). Zou zeker in de verderop voorgestelde hondenrichtlijn opgenomen moeten worden).

Toegevoegd.

4.4.1 Katten in de gemeente - Algemene regels en verantwoordelijkheden

Wellicht zou de gemeente ook kunnen verkennen waar ze preventief/informatief meer kunnen inzetten om predatie op soorten door de kat te voorkomen (bv aanmoedigen binnenhouden in broedseizoen??)

Afgelopen voorjaar hebben we via de gemeentelijke sociale media hierover een bericht geplaatst. Dit onderwerp zal in de communicatie zeker onze aandacht behouden. Geen tekstuele aanpassing.

'De huiskat is een invasieve exoot': Een huiskat is een gedomesticeerde kat die normaliter een eigenaar heeft, door mensen wordt verzorgd en is gesocialiseerd. Gedomesticeerde katten die zijn ontsnapt of opzettelijk worden losgelaten in het veld en daar kunnen overleven/zich kunnen voortplanten zijn verwilderde katten. Verwilderde katten zijn geen wilde katten. Wilde katten komen, met een kleine populatie voor in Zuid-Limburg.

Aangepast.

4.4.3 Zwerfkatten en verwilderde katten

'Verwilderde katten zijn geboren en opgevoed in de natuur en nooit in aanraking gekomen met mensen.': Verwilderde katten zijn gedomesticeerde katten die zijn ontsnapt dan wel opzettelijk zijn losgelaten en die in het veld overleven en zich kunnen voortplanten daarnaast kunnen het ook katten zijn die zijn geboren in het veld.

Aangepast.

'Deze katten moeten zien te overleven in de openbare ruimte en hebben het vaak heel moeilijk.': verwijderen.

Wij constateren dat dit in gemeente Maastricht het geval is. We duiden hiermee dat het welzijn van zwerf- en verwilderde katten ook een rol speelt. Geen tekstuele aanpassing.

'De populatie verwilderde katten is niet zo groot en enkel aanwezig in sommige wijken': niet juist, verwijderen.

Aangepast.

‘Om de populatie verwilderde katten te beheersen worden vruchtbare katten/poezen afgevangen, steriel gemaakt en teruggezet in het gebied waar zij vandaan komen.’: en indien de katten niet herplaatst kunnen worden als huisdier, terug te zetten op de plek waar ze gevangen zijn.

Aangepast.

‘Door het terugplaatsen wordt voorkomen dat binnen het gebied onrust ontstaat door nieuwe zwerfkatten en er gevechten uitbreken.’: verwijderen, niet juist.

Aangepast.

‘Katten die te socialiseren zijn, worden ondergebracht bij een (nieuwe) katteneigenaar. De te verwilderde katten worden weer teruggeplaatst op de plek waar zij vandaan komen óf bij een boer om muizen te vangen.’: staat in eerder alinea.

Aangepast.

‘Gezien de vragen die momenteel gesteld worden over de wenselijkheid van het terugplaatsen van katten, zijn de meeste provincies terughoudend.’: niet juist. In Limburg is een vergunning verleend voor het terugplaatsen van verwilderde katten op de plek waar ze gevangen zijn, als herplaatsing als huiskat niet mogelijk blijkt

Aangepast.

4.4.4 Ecologische impact van buiten lopende katten

‘Katten die buitenlopen maken jaarlijks in Nederland meer dan 40 miljoen slachtoffers. Dit zijn vooral vogels en muizen, maar in Maastricht zijn dit ook veel muurhagedissen.’: Indien er gecoördineerd soortenbeschermingsbeheer wordt uitgevoerd, zoals bij de muurhagedis komen natuurbelangen in het geding als verwilderde katten deze soort als prooi zien.

Kennis van genomen.

5.2.2 Dierenweide en volière

‘Mogelijk komt het houden van deze dieren in het gedrang als de Huis- en hobbydierenlijst wordt ingevoerd.’: zie: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2024-13041.html> (vrijstelling niet aangewezen soort).

Aangepast.

6.1 Dieren in het wild – Rol van de gemeente

Wet natuurbescherming = Omgevingswet

Aangepast.

‘Het beheer van fauna valt onder de verantwoordelijkheid van de provincie.’: Provincie = Faunabeheereenheid Limburg (is wettelijk bepaald).

Aangepast.

‘Dit omvat het opstellen, beheren en uitvoeren van een faunabeheerplan, evenals het monitoren en beheersen van invasieve exoten.’: Opstellen van een faunabeheerplan dat wordt goedgekeurd door Gedeputeerde Staten. Het plan omvat gegevens ten aanzien van populatie- en schadeontwikkeling per soort, draagkracht en de gewenste stand en geeft inzicht in maatregelen die kunnen worden genomen om schade aan wettelijke belangen te voorkomen of bestrijden.

Aangepast.

‘Deze taken worden doorgaans uitgevoerd in overleg met of afgestemd op de gemeente.’: Provincie ondersteunt dit, faciliteert door middel van afgeven van ontheffingen, vergunningen, opdrachten, via subsidies, onderzoeken ect.

Toegevoegd.

6.2.1 Wilde dieren in nood

'Het Natuurhulpcentrum ontvangt subsidie van de Provincie Limburg voor de opvang van wilde dieren.': De subsidie is specifiek bedoeld voor zieke en gewonde *inheemse* wilde dieren.

Aangepast.

6.2.2 Wilde dieren en evenementen

Wet natuurbescherming = Omgevingswet

Aangepast

6.3 Wilde dieren en besmettelijke dierziekten

'De NVWA is verantwoordelijk voor de registratie van dierziekten en de coördinatie van de bestrijding van deze ziekten.': In samenwerking met het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur.

Toegevoegd.

'Afrikaanse varkenspest.': Is in Nederland nog niet opgetreden, wel de klassieke vorm van Varkenspest (1997) en Mond- en klauwzeer (2001).

Aangepast.

6.4.1 De wolf

'Lange tijd waren er nauwelijks wilde grazers en hun natuurlijke vijanden in onze streken. Sinds decennia is de populatie wilde grazers enorm vooruitgegaan en daarmee volgen de toppredatoren. Dit zijn diersoorten die de populatie grazers in de natuur gezond houden; ze kiezen immers de makkelijke prooien uit, de dieren die ziek zijn. De populatieregulatie van grazers vindt in veel gevallen uitsluitend plaats door voedselschaarste in de winter. Bijvoeren levert dan ook vaak onnatuurlijke hoge hoeveelheden grazers op.': niet opnemen. Suggestie: De wolf is terug in Nederland omdat de beschermingsstatus van de wolf is aangepast in 1982 en de wolf niet meer bejaagd mag worden. De wolf is vanuit Oost-Europa weer richting Nederland getrokken. De wolf leefde van oorsprong ook in Nederland, nu de wolf terug is in de Nederlandse natuur roept dit vragen op en zorgt dit soms voor dilemma's. Het beleid van de overheid is erop gericht om mens en wolf te laten samenleven.

Aangepast.

'De wolf is in ieder geval terug, en houdt de gemoederen bezig. In een enorm dichtbevolkt land als Nederland lijkt de wolf in eerste instantie niet "handig", maar het is een soort die op basis van de habitatrichtlijn beschermd is en hoort bij de enorme populaties grazers die we hebben. Natuurlijk worden gedomesticeerde dieren er soms de dupe van, zoals schapen.': Zie tekst bij vorige alinea niet handig is een ingekleurd beeld --> niet opnemen.

Aangepast.

'Goed om te weten dat interventie mogelijk is.': De interventie richtlijnen zijn opgesteld om probleemsituaties met wolven te voorkomen en in te grijpen wanneer zich probleemsituaties voordoen. In deze richtlijn wordt aangegeven wat de beschermde status van de wolf betekent voor de mogelijkheden om in te grijpen in verschillende situaties. Voor deze handelingen is meestal een vergunning van de provincie noodzakelijk. Enkel als de veiligheid van burger in acuut gevaar is kan de burgemeester ingrijpen op grond van de gemeentewet.

Aangepast.

'De veiligheid van mensen staat bovenaan en wanneer die acuut in het geding is, kan op last van de burgemeester, als bevoegd gezag worden ingegrepen op basis van de Gemeentewet (art 175 en 176).': zie tekstvoorstel hiervoor.

Aangepast.

'De afwegingen worden hiervoor in de volgende richtlijnen meegegeven: Interprovinciaal-wolvenplan.': Afweging hiervoor moeten per situatie gemaakt en zijn niet direct te herleiden uit het wolvenplan.

Kennis van genomen.

6.4.2 Gebouwbewonende soorten, isolatie en verlichting

'Vleermuizen hebben een complexe levenswijze...': Wellicht toelichten dat het nuttige dieren zijn om insecten populaties in toom te houden en dat ze menselijk contact vermijden en dus absoluut niet gevaarlijk zijn. Mensen hebben vaak een negatief beeld tegenover vleermuizen. Een stukje bewustwording kan wellicht helpen in het beter implementeren van maatregelen.

Aangepast.

'De isolatiegolf als onderdeel van de warmtetransitie kan hun voortbestaan bedreigen.': De isolatiegolf bedreigt hun voortbestaan al.

Aangepast.

6.5 Dierplagen

'...wordt er nu bijvoorbeeld ook vaker overlast gemeld van beschermde diersoorten zoals spreeuwen en steenmarters.': Spreeuwen en steenmarters zou ik hier niet noemen onder plaagdieren, ze worden onder 6.6 ook al besproken onder overlast gevende overige dieren.

We noemen hier spreeuwen en steenmarters, omdat we een verbreding van soorten omschrijven wat ontvangen overlast meldingen betreft. Geen tekstuele aanpassing.

6.6.1 Steenmarters

'De steenmarter...': toevoegen: is een beschermde diersoort, die...

Aangepast.

'De gemeente onderneemt zelf geen actie om steenmarters te weren of ontmoedigen.': In Limburg wordt veel overlast ervaren door steenmarters. De gemeente is het eerste aanspreekpunt voor burgers bij overlast. Gemeenten kunnen op basis van de Omgevingsverordening Limburg (art 9.22) gebruik maken van de provinciale vrijstelling om onder voorwaarden de overlast van deze beschermde diersoort te bestrijden binnen de bebouwde kom en binnen de vrijgestelde periode. Als de gemeente niet de opdracht geeft kan geen gebruik gemaakt worden van deze provinciale vrijstelling en moet door de overlastbestrijder een omgevingsvergunning aangevraagd worden.

Kennis van genomen. We kiezen ervoor om hier op dit moment bewust geen rol in te nemen als gemeente. Inwoners die melding maken van overlast van steenmarters worden allen gecontacteerd. Ze krijgen advies over wering en worden doorverwezen naar een dierplaagbeheerser als ze zelf geen actie kunnen of willen ondernemen.

6.6.2 Ganzen

'Het betreft op dit moment de Nijlgans en de Grote Canadese Gans...': beiden invasieve exoten.

Aangepast.

6.7.1 Invasieve exoten

'De Europese Unie hanteert een Unielijst waarop deze dieren vermeld staan, waarvoor een Europees verbod geldt op bezit, handel, kweek, transport en import. EU-landen zijn verplicht om populaties van deze exoten op te sporen en te beheren. In de provincie Limburg is de verantwoordelijkheid voor

het onderzoek en de bestrijding van invasieve exoten toegewezen aan de provincie, inclusief samenwerking met gemeenten zoals Maastricht. De provincie heeft een plan van aanpak met drie categorieën van invasieve exoten, gericht op verwijdering, beheersing en bedreigingen voor de biodiversiteit.' : Niet helemaal accurate formulering. Voorstel:

De EU-exotenverordening beoogt schade door invasieve exoten aan de biodiversiteit te voorkomen. Op de daarbij horende Unielijst staan invasieve plant- en diersoorten opgenomen waarvoor een Europees verbod geldt op bezit, handel, kweek, transport en import. Daarnaast zijn de lidstaten verplicht om voor deze soorten maatregelen te nemen (variërend van preventie, snelle uitroeiing, beheersings-, tot herstelmaatregelen). De uitvoering van de exotenverordening is voor de meeste Unielijst soorten door het Rijk gedecentraliseerd aan de provincies. Provincie Limburg geeft uitvoering aan deze taak conform haar Plan van Aanpak Invasieve soorten. Hierin hanteert de Provincie 3 categorieën met ieder een eigen bestrijdingsstrategie en ambitie (categorie 1: te verwijderen Unielijstsoorten, categorie 2: te beheersen Unielijstsoorten, categorie 3: Provinciale zorgsoorten/niet-Unielijstsoorten). Met name voor de wijdverspreide soorten is er een medeverantwoordelijkheid voor andere overheden en terreineigenaren (zoals de gemeente Maastricht) in het kader van hun publieke taak en/of eigendom.

Aangepast.

'In Maastricht vormen invasieve exoten ook binnen de gemeentegrenzen een probleem': misschien specificeren naar diersoorten (gezien scope van de nota).

Voorbeelden worden al in de tekst genoemd en gezien het snel veranderende karakter nemen we bewust geen limitatieve lijst op. Geen tekstuele aanpassing.

'...en de Aziatische hoornaar die schadelijk is voor bestuivende insecten.': impact heeft op.

Geen tekstuele aanpassing.

'Samenwerking met Stadsbeheer en gespecialiseerde schildpaddenopvangen zal plaatsvinden om deze dieren op te vangen.': Ter info: De opdracht-ontheffing is recent afgegeven en inzetbaar door medewerkers en vrijwilligers van de dierenambulance en erkende dierenopvangcentra voor lettersierschildpadden (doorschrijving via FBE). Deze is nog afgegeven onder de Wet natuurbescherming en wordt daarom nog opdracht/ontheffing genoemd. Ligt momenteel ter inzage.

Kennis van genomen.

6.7.2 Niet-invasieve exoten

'...maar kunnen wel een negatief effect hebben op inheemse soorten.': concurrentie, hybridisatie, etc.

Kennis van genomen.

'Denk bijvoorbeeld aan de Amerikaanse rode eekhoorn.': die een bedreiging kan vormen voor de inheemse eekhoorn.

Aangepast.

8.3 Afwegingskader overlast

Afwegingskader: Wat is de definitie van "gemiddelde" en "hoge urgentie"? Is het afwegingskader gericht op overlast voor burger en/of ook voor andere waarden (biodiversiteit)? Bij "gemiddelde urgentie" is qua exoten geen aanpakstrategie uitgewerkt, is die er niet?

Het afwegingskader is gericht op zowel overlast voor de burger als voor andere waarden. De urgentie wordt bepaald aan de hand van impact op volksgezondheid, openbare veiligheid en ecologische waarden. Dit betreft maatwerk. Bij 'gemiddelde urgentie' kijken we naar of de betreffende diersoort al dan niet beschermd is en baseren daar onze aanpak op. Exoten vallen logischerwijs in de categorie 'niet beschermd'. Geen tekstuele aanpassingen.

Sportvisserij Limburg

Allereerst hartelijk dank voor het delen van de concept Nota Dierenwelzijn van de gemeente Maastricht. Fijn te horen dat onze input bijgedragen heeft aan het proces en de inhoud hiervan. Om maar meteen met de deur in huis te vallen, we zijn behoorlijk teleurgesteld over de voorgestelde tekst en de toon van het onderdeel 'Vissen en viswater'. Deze draagt naar ons idee bij aan verdere polarisatie en framing van de sportvisserij, hieraan zou een Nota Dierenwelzijn geen voeding mogen geven.

Er wordt aangegeven dat Hengelsportvereniging Visstand Verbetering Maas de grootste sportvereniging van de gemeente Maastricht is (meer dan 5.000 leden). Hierop aangevuld, momenteel zijn er 1.316 inwoners van de gemeente Maastricht houder van een VISpas, een veelvoud hiervan vist daarnaast een of meerdere keren per jaar met een andere schriftelijke toestemming. Sportvissen is een bij wet gereguleerde activiteit, de Visserijwet 1963 geeft invulling hieraan. In de Wet Dieren, welke veelvuldig aangehaald wordt in de concept Nota Dierenwelzijn van de gemeente Maastricht, staat onderstaande bepaling opgenomen:

Artikel 10.7. Visserijwet 1963

In hetgeen is voorzien bij of krachtens de Visserijwet 1963, wordt niet voorzien krachtens deze wet. Het uitgangspunt is en blijft dan ook dat sportvissen, binnen de bij wet gestelde kaders, toegestaan is. De gemeente Maastricht zou dan ook geen beperkende voorwaarden hieraan moeten stellen, dit geldt ook voor de toevoeging 'In beginsel wordt het aantal viswateren niet verder uitgebreid'. Sportvissen wordt als enige activiteit waar levende dieren bij betrokken zijn genoemd in de concept Nota Dierenwelzijn van de gemeente Maastricht. Dit terwijl we vanuit de georganiseerde sportvisserij juist de samenwerking opzoeken. Er wordt gesproken over tegenstrijdige belangen, hiervan is echter geenszins sprake. De gemeente Maastricht en de sportvisserij delen het belang van een goede waterkwaliteit, schone oevers en een gezonde visstand. Hier willen wij ons dan ook blijvend voor in blijven zetten.

Hengelsportvereniging Visstand Verbetering Maas en Sportvisserij Limburg werken nota bene samen met de gemeente Maastricht om de Dousbergvijver in oude luister te herstellen.

In de concept Nota Dierenwelzijn van de gemeente Maastricht wordt op verschillende punten gesproken over het educatieve belang van kinderboerderijen in de gemeente Maastricht.

We nodigen jullie van harte uit om onderstaande websites eens te bezoeken. Vanuit de georganiseerde sportvisserij worden VISlessen gegeven op basisscholen, hierin leren kinderen over de onderwaterwereld en de respectvolle omgang met de natuur en de eventuele gevangen vissen (2024: 34 unieke VISlessen). Daarnaast organiseren we samen met hengelsportverenigingen Samen VISsen-uitjes voor bewoners van zorgcentra, hierbij nemen we deze ouderen en mensen met een beperking mee de natuur in en bezorgen we ze een onvergetelijke middag (2024: 22 unieke Samen VISsen-uitjes). Deze activiteiten worden allen gefinancierd vanuit lidmaatschapsgelden.

<https://www.vissenschool.nl/>

<https://www.samenvissen.nl/>

Er wordt gesproken over de risico's van klimaatverandering voor de gemeentelijke wateren, ook hierbij mag er vanuit de gemeente Maastricht een beroep op ons gedaan worden. De georganiseerde sportvisserij beschikt over de kennis, de materialen en de vrijwilligers om in geval van nood in te kunnen grijpen. Meer informatie kunnen jullie teruglezen op onderstaande websites.

<https://visseninnood.nl/>

<https://visseninnood.nl/wat-doen-visambulances/>

Vervolgens wordt gesteld dat er sprake zou zijn van een niet natuurlijke opbouw van waterplanten en vissoorten in de gemeentelijke wateren, als voorbeeld wordt de omvang van het aanwezige bestand aan karpers aangehaald.

In de bijlagen bij dit bericht treffen jullie het onderzoek 'Karper in Nederland' aan. Via onderstaande link is terug te lezen dat karper niet als exoot beschouwd wordt, maar als ingeburgerde soort. Karper heeft zich via natuurlijke wegen al ruim voor de Middeleeuwen in West-Europa gevestigd.

Hengelsportvereniging Visstand Verbetering Maas verzoekt de gemeente Maastricht al jaren om samen te gaan zorgen voor een meer natuurlijke inrichting van de gemeentelijke wateren en de bijbehorende oevers. Onder het mom van budget worden er op dit vlak tot op heden echter weinig concrete maatregelen getroffen, dit terwijl er vanuit de georganiseerde sportvisserij ook bijgedragen kan worden (denk hierbij aan de eerder genoemde kennis, materialen en vrijwilligers).

<https://www.sportvisserijnederland.nl/actueel/dossiers/43/Karper%20is%20geen%20exoot.html>.

De gemeentelijke handhavers werken al jaar en dag samen met de controleurs van Hengelsportvereniging Visstand Verbetering Maas en BOA's vanuit de sportvisserij op het gebied van controles op de bepalingen uit de Visserijwet 1963.

Sportvissers zijn de ogen en oren aan de waterkant, onregelmatigheden worden onder andere gemeld via onderstaande.

<https://www.sportvisserijnederland.nl/vispas/visserijwet-en-regels/meld-visstroperij.html>

Ter informatie sturen we jullie ten slotte nog een aantal aanvullende bijlagen toe, deze hebben allen betrekking op zaken relevant voor de relatie tussen sportvissen en dierenwelzijn.

Deze zaken gaan namelijk hand in hand, want vissen is meer dan vangen.

'Al deze partijen leveren een belangrijke bijdrage aan het verbeteren van dierenwelzijn binnen Maastricht' wordt er hierover gezegd in de concept Nota Dierenwelzijn van de gemeente Maastricht. Graag willen wij opnieuw in gesprek gaan met jullie (bij voorkeur in het bijzijn van de verantwoordelijke wethouder) en zien dat bovenstaande punten vervolgens verwerkt worden in de Nota Dierenwelzijn van de gemeente Maastricht.

We zijn blij met de input die geleverd is ten aanzien van de nota dierenwelzijn. De nota dierenwelzijn heeft, logischerwijs, een bereik dat bepaald is door de thema's die behoren tot dierenwelzijn of direct belendend zijn hieraan. Dit maakt dat we de sportaspecten en de overige activiteiten van de sportvisserijvereniging niet allemaal gaan opnemen.

Naar aanleiding van inbreng door meerdere partijen, is de tekst over dit onderwerp herschreven.

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 5, 9, 14, 16, 19, 24
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub f	De bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens	13, 26